

สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6
หน่วยการเรียนรู้ คำสอน เรื่อง การดำเนินชีวิตคริสตชนตามหลักความเชื่อเกี่ยวกับพระตรีเอกานุภาพ	
ออกแบบโดย นางสาวอนุชรี ตันทโอสถ	โรงเรียน มาแตร์เดอีวิทยาลัย กรุงเทพฯ
วันที่	25 กุมภาพันธ์ 2017

1. การให้ภาพรวม

1.1 วัตถุประสงค์ (Objectives)

- เพื่อชี้แนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักความเชื่อของคริสตชนเกี่ยวกับพระตรีเอกานุภาพ
- เพื่อเข้าใจและสามารถอธิบายประวัติศาสตร์ ข้อความเชื่อและจารีตประเพณีของคาทอลิก

1.2 ความจำเป็น (Needs)

- บทข้าพเจ้าเชื่อเป็นการประกาศยืนยันความเชื่อตั้งแต่แรกเริ่มพระศาสนจักรจนถึงปลายทางชีวิตนิรันดร์ อันเป็นเป้าหมายของคริสตชนทุกคน พวกเราต้องถูกท้าทายให้เผชิญกับสถานการณ์ที่ต้องเลือกทำตามน้ำใจตน หรือตามน้ำพระทัยพระเจ้า ตามแบบพระเยซูคริสตเจ้า ผู้ทรงเป็นแบบอย่างของการนบนอบทำตามน้ำพระทัยของพระบิดาเจ้า อาศัยพระจิตเจ้า คริสตชนจึงเป็นผู้ร่วมสร้าง “สวรรค์ ณ บนแผ่นดิน”

1.3 หัวข้อและเนื้อหา (Range)

- หลักความเชื่อในบทภาวนาข้าพเจ้าเชื่อเกี่ยวกับพระตรีเอกานุภาพกับการดำเนินชีวิตคริสตชน

1.4 การสร้างความสนใจ (Interest)

- ครูถามในชั้นเรียนว่า “นักเรียนเป็นคริสต์มาจนถึง ม.6 แล้ว คริสตชนเชื่ออะไร?”

1.5 เวลา (Time)

- 9 คาบ (3 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน ๆ ละ 40 นาที)

บทพระวรสาร นักบุญยอห์น บทที่ 16: 13

“เมื่อพระจิตแห่งความจริงเสด็จมา พระองค์จะทรงนำท่านไปสู่ความจริงทั้งหมด พระองค์จะไม่ตรัสโดยพระองค์เอง แต่จะตรัสทุกสิ่งที่ทรงได้ฟังมา และจะทรงแจ้งให้ท่านรู้เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น”

2. การประเมินและวัดผล

- สังเกตพฤติกรรมและคุณภาพของบทไตร่ตรอง

3. การสร้างบรรยากาศ

- นักเรียนและครูภาวนาบทข้าพเจ้าเชื่อพร้อมกันด้วยการออกเสียงดังๆ

4. การนำเสนอบทเรียน

4.1 คาบที่ 1

4.1.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- นักเรียนจับมือเป็นวงกลม 1 วง แล้วสวดบทข้าพเจ้าเชื่อคนละ 1 ข้อความเชื่อ ใน 3 ข้อความเชื่อหลัก สวดวนไปจนครบทุกคน โดยครูช่วยเหลือเมื่อติดขัดเรื่องการแบ่งข้อ
- นักเรียนที่สวดข้อความเชื่อข้อเดียวกันรวมกลุ่มกันไม่เกิน 3 คน นั่งเป็นวงกลม จับมือกันแล้วออกเสียงข้อความเชื่อที่ตนได้รับดัง ๆ 1 ครั้ง นักเรียนคนแรกทบทวนข้อความเชื่อแล้วภาวนาเชิงอธิบายตามความเข้าใจของตนเอง ทำซ้ำจนครบทั้งกลุ่ม
- นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปคำอธิบายที่เหมือนหรือคล้ายกัน แล้วอภิปรายคำอธิบายที่ต่างกัน
- นักเรียนตัวแทนกลุ่มนำเสนอคำอธิบายที่เหมือนกันและต่างกันแก่กลุ่มใหญ่ ทุกครั้งที่นำเสนอเสร็จทุกคนพูด “ขอบพระคุณพระเจ้าที่โปรดใจแสดง”

4.1.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ครูให้อ่าน YOUCAT ข้อ 25-29 เพื่อตอบคำถามว่า “ทำไมต้องยืนยันความเชื่อ?” และร่วมกันอภิปรายสรุปในกลุ่ม

4.1.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- นักเรียนเขียนสรุปว่า ฉันในฐานะคริสตชนทำไมต้องยืนยันความเชื่อ แล้วอ่านแบ่งปันให้เพื่อนในกลุ่ม

4.2 คาบที่ 2

4.2.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- ครูตั้งคำถาม “ถ้าตลอดชีวิตที่ผ่านมา นักเรียนดำเนินชีวิต โดยไม่มีความเชื่อคริสตชน นักเรียนคิดว่าชีวิตของนักเรียนจะแตกต่างจากที่เป็นอยู่หรือไม่? อย่างไร?
- ครูให้นักเรียนเขียนคำตอบส่วนตัวและแบ่งปันคำตอบในกลุ่มย่อย และแลกเปลี่ยนความรู้สึกจากคำตอบที่ได้รับฟัง

อธิษฐานภาวนา

ครูอ่าน ยน 17: 13 แล้วให้นักเรียนอ่านตาม 3 รอบ แล้วรำพึงในใจ

4.2.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ครูแจกบันทึกบทเทศน์คุณพ่อชัชยะ กิจสวัสดิ์ เรื่อง พระตรีเอกภาพ (ยน 16:12-15) ให้นักเรียนอ่านและศึกษาด้วยตนเอง
- ครูอธิบายเพิ่มเติมและร่วมกันสรุปข้อความเชื่อที่ได้รับ

4.2.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- ครูให้นักเรียนอ่านข้อความเชื่อในบทภาวนาข้าพเจ้าเชื่อแบ่งเป็น 3 ส่วนๆ ละ 1 คาบ (อ้างอิงหนังสือคำสอนพระศาสนจักร (YOUCAT) ภาค 1 ตอนที่สอง การประกาศยืนยันความเชื่อของคริสตชน ข้อ 50-120 ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ
  1. ข้าพเจ้าเชื่อในพระเจ้า พระบิดา (YOUCAT ข้อ 30-70)
  2. ข้าพเจ้าเชื่อในพระเยซูคริสตเจ้า พระบุตรองค์เดียวของพระเจ้า (YOUCAT ข้อ 71-112)
  3. ข้าพเจ้าเชื่อในพระจิต (YOUCAT ข้อ 113-120)
- จาก YOUCAT ที่อ่าน ให้นักเรียนเขียนข้อความเชื่อที่ฟังจะเข้าใจใหม่หรือเข้าใจมากขึ้น 3 ข้อ แล้วอ่านแบ่งปันกันในกลุ่มแล้วนำเสนอในชั้น
- ครูรับฟังและให้ความรู้เพิ่มเติม (อ้างอิง คำอธิบายเรื่องข้าพเจ้าเชื่อ โดยคุณพ่อชัชยะ กิจสวัสดิ์ จาก <http://www.jpthai.org/content/view/350/7/>)

4.3 คาบที่ 3 - ข้าพเจ้าเชื่อในพระเจ้า พระบิดา (YOUCAT 30-55)

4.3.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- ให้นักเรียนเขียนตอบคำถามว่า “จากความเชื่อและความเข้าใจของนักเรียนที่มีอยู่ พระเจ้าคือใคร? และทรงฤทธิ์อำนาจอย่างไร?”
- ให้แบ่งปันคำตอบและอภิปรายในชั้น

4.3.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ให้นักเรียนอ่าน YOUCAT ข้อ 30-55 และร่วมกันสรุปใหม่ว่า “พระเจ้าคือใคร? และทรงฤทธิ์อำนาจอย่างไร?” และพูด “ขอขอบพระคุณพระเจ้าที่โปรดใจแสดง” เมื่อมีความรู้ที่ประทับใจเกิดขึ้น

อธิษฐานภาวนา

- สวดบท “ข้าแต่พระบิดาของข้าพเจ้าทั้งหลาย” พร้อมๆ กัน ซ้ำๆ เสียงดังๆ

4.3.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- จาก YOUCAT ที่อ่านและเข้าใจร่วมกัน ครูถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นว่า นักเรียนเข้าใจบทข้าแต่พระบิดา เพิ่มขึ้นอย่างไร?
- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและสวดบทข้าแต่พระบิดาฯ แบ่งๆ เป็นท่อนๆ และให้รำพึงท่อนนั้นร่วมกันตามความเข้าใจที่ได้รับใหม่ และให้แบ่งปันความรู้สึก

4.4 คาบที่ 4 – มนุษย์เป็นสิ่งสร้าง มนุษย์ตกในบาป (YOUCAT ข้อ 56-70)

4.4.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- ให้นักเรียนเขียนคำตอบคำถามว่า “ตามความเชื่อและความเข้าใจของนักเรียน มนุษย์คือใคร? และทำไมจึงตกในบาป?”
- ให้อ่านแบ่งปันคำตอบและอภิปรายในชั้น

4.4.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ให้นักเรียนอ่าน YOUCAT ข้อ 56-70 และร่วมกันสรุปใหม่ว่า “มนุษย์คือใคร? และทำไมจึงตกในบาป?”

อธิษฐาน

- สวดบทข้าแต่พระบิดาของข้าพเจ้าทั้งหลาย พร้อมๆ กัน ซ้ำๆ เสียงดังๆ

4.4.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- จาก YOUCAT ที่อ่านและเข้าใจร่วมกัน นักเรียนเข้าใจบทข้าแต่พระบิดา เพิ่มขึ้นอย่างไร?
- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและสวดบทข้าแต่พระบิดาฯ แบ่งๆ เป็นท่อนๆ และให้รำพึงท่อนนั้นร่วมกันตามความเข้าใจที่ได้รับใหม่ หลังจากเสร็จให้แบ่งปันความรู้สึก

4.5 คาบที่ 5 – ข้าพเจ้าเชื่อในพระเยซูคริสตเจ้า (YOUCAT 71-112)

4.5.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- ครูให้นักเรียนตอบคำถามว่า “พระเยซูคือใคร?” แล้วอ่านแบ่งปันในชั้น

4.5.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ครูให้นักเรียนอ่าน YOUCAT ข้อ 71-93 แล้วเขียนคำตอบใหม่ว่า “พระเยซูคือใคร?” แล้วอ่านแลกเปลี่ยนและอภิปรายข้อความเชื่อร่วมกัน

4.5.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

อธิษฐาน

- สวดบทข้าพเจ้าเชื่อ พร้อมๆ กัน ซ้ำๆ เสียงดังๆ

- จาก YOUCAT ที่อ่านและเข้าใจร่วมกัน นักเรียนเข้าใจบทข้าพเจ้าเชื่อฯ เพิ่มขึ้นอย่างไร?
- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและสวดบทข้าพเจ้าเชื่อ แบ่งๆ เป็นท่อนๆ และให้รำพึงท่อนนั้นร่วมกันตามความเข้าใจที่ได้รับใหม่ หลังจากเสร็จให้นักเรียนแบ่งปันความรู้สึก

4.6 คาบที่ 6 – ข้าพเจ้าเชื่อในพระบุตรองค์เดียวของพระเจ้า (YOUCAT 94-112)

4.6.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- ครูให้นักเรียนเขียนตอบคำถามว่า “ทำไมพระเยซูจึงยอมถูกตรึงและสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขน? และการกลับคืนชีพของพระองค์มีความหมายต่อชีวิตพวกเราอย่างไร” แล้วอ่านแลกเปลี่ยนและอภิปรายในกลุ่ม

4.6.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ครูให้นักเรียนอ่าน YOUCAT ข้อ 94-112 เพื่อตอบคำถามเดียวกัน แล้วอ่านแลกเปลี่ยนและหาข้อสรุปร่วมกันจากข้อความเชื่อ

4.6.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- ครูให้นักเรียนเขียนเหตุผล 3 ประการว่า “ทำไมนักเรียนควรมีพระเยซูเจ้าเป็นผู้นำชีวิตนักเรียน? แล้วอ่านแบ่งปันกัน

อธิษฐาน

- ให้นักเรียนภาวนาพูดออกเสียงขอให้พระเยซูเป็นผู้นำทางชีวิต

คาบที่ 6 – ข้าพเจ้าเชื่อในพระจิตเจ้า (YOUCAT 113-120)

4.6.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

อธิษฐาน

- สวดบทเชิญพระจิตร่วมกันซ้ำๆ แล้วรำพึงในใจสักครู่

- ครูให้นักเรียนเขียนคำตอบของคำถามว่า “นักเรียนคิดว่า พระจิตคือใคร? และมีความสำคัญอย่างไรกับชีวิตของนักเรียน?” แล้วอ่านแบ่งปันคำตอบ

4.6.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ครูให้นักเรียนอ่าน YOUCAT ข้อ 113-120 แล้วเขียนคำตอบใหม่ แล้วอ่านแบ่งปันและร่วมกันหาข้อสรุปตามหลักความเชื่อ

4.6.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- ให้นักเรียนเขียนบทภาวนา “เชิญพระจิตสู่ใจฉัน” ด้วยถ้อยคำของตนเอง แล้วชักจูงให้นักเรียนภาวนาทุกเช้าหลังตื่นนอนทุกวันตลอดสัปดาห์

4.7 คาบที่ 7 – ข้าพเจ้าเชื่อในพระจิตเจ้า (ต่อ)

4.7.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- นักเรียนเขียนบันทึกส่วนตัวเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนที่สามารถข้ามผ่านปัญหาในชีวิตของตนไปได้โดยอาศัยการสวดภาวนาและพระคุณของพระจิตเจ้า
- นักเรียนจับคู่กับเพื่อน หันหน้าเข้าหากันแล้วผลัดกันอ่านที่เขียนให้ฟังเท่าที่สามารถเปิดเผยได้อย่างสบายใจ เมื่อทั้งสองคนอ่านจบแล้ว จับมือกันภาวนาขอบคุณพระจิตเจ้าด้วยถ้อยคำของตนเอง

4.7.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ให้นักเรียนอ่านพระคุณของพระจิต 7 ประการ พระคุณพระจิต 7 ประการ (อ้างอิง พระคุณพระจิต 7 ประการ โดยคุณพ่อไคส์ จาก <http://www.kamsonbkk.com/catholic-catechism/2012-02-15-07-28-07/797-007306>) แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม

4.7.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- นักเรียนแต่ละคนจัดทำป้ายเขียนข้อความเชิญพระคุณของพระจิต ที่ให้กำลังใจแก่เพื่อนนักเรียนที่กำลังทำงานอย่างหนักเพื่อเตรียมตัวเข้ามหาวิทยาลัย
- นักเรียนติดป้ายของตนในมุมที่มองเห็นหรืออ่านได้ง่าย แล้วชวนเพื่อนๆ มาชมป้ายต่าง ๆ ในห้องคำสอนอย่างน้อย 5 คน ในสัปดาห์นี้ แล้วเขียนบันทึกความรู้สึกที่เพื่อนๆ ได้รับลงในสมุดบันทึกของตนเพื่ออ่านให้กำลังใจตนเองในอนาคต

อธิษฐาน

นักเรียนและครูจับมือกันเป็นวง 1 วงแล้วภาวนาบทอัญเชิญพระจิต และเสนอให้นักเรียนอาสาแบ่งปันบทภาวนาแก่ผู้เผชิญกับปัญหาและความทุกข์ ภาวนาออกเสียงดัง ๆ เมื่อภาวนาจบแต่ละคนให้กล่าว “ขอพระจิตเจ้า โปรดสดับฟังเถิด” พร้อมกันเป็นการตอบรับ

4.8 คาบที่ 8 - การไตร่ตรองก่อนจบคาบเรียน

4.8.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- ให้นักเรียนทบทวนประสบการณ์ของตนเองในความเชื่อของคริสตชนกับชีวิตของนักเรียนด้วยการอ่านบทไตร่ตรองของนักเรียนใน 7 คาบที่ผ่านมา และให้นักเรียนแบ่งปันกันและกัน

4.8.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ให้ศึกษาคำอธิบาย เรื่อง ข้าพเจ้าเชื่อ ของคุณพ่อชัชยะ กิจสวัสดิ์ ครูอธิบายเพิ่มเติมพร้อมประกอบกับ YOUCAT และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียน

4.8.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 3-4 คน ให้แต่ละกลุ่ม สรุปบทเรียนและหลักความเชื่อทั้งหมด จากบทข้าพเจ้าเชื่อคำสอนของพระศาสนจักรและกำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตของตนในแต่ละข้อในตารางนี้ เพื่อนำเสนอในคาบถัดไป

หลักความเชื่อจากบทข้าพเจ้าเชื่อ	คำสอนของพระศาสนจักร	แนวทางการดำเนินชีวิตเพื่อให้โลกดีกว่าเดิม

4.9 คาบที่ 9

4.9.2 การคิดวินิจฉัยข้อประสพการณ์ (Judge)

- แต่ละกลุ่มนำเสนองานของตนเอง ครูและนักเรียนร่วมกันใน Feed Back หลังแต่ละกลุ่มนำเสนอ

4.9.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- ให้นักเรียนเขียน 8-10 บรรทัด ตอบคำถามว่า “หลังจากนักเรียนจบจากโรงเรียนแล้ว นักเรียนจะรักษาความเชื่อได้อย่างไร?”

5. การไตร่ตรองก่อนจบคาบเรียน

คำถามสำหรับทุกคาบ/ ให้เขียนบันทึกไตร่ตรองแยกจากบันทึกอื่นๆ เพื่อบันทึกต่อๆ กันได้ทุกคาบ

- จากความเข้าใจต่อความเชื่อที่ได้เรียนรู้ในคาบนี้ ฉันสามารถจะมีส่วนทำให้โลกนี้ สดงคมนี้ดีขึ้นกว่าเดิมได้อย่างไร?

6. สื่อการเรียนการสอน

1. พระคุณพระจิต 7 ประการ (อ้างอิง พระคุณพระจิต 7 ประการ โดยคุณพ่อไกลส์

จาก <http://www.kamsonbkk.com/catholic-catechism/2012-02-15-07-28-07/797-007306>)

2. คำอธิบายเรื่อง ข้าพเจ้าเชื่อ โดยคุณพ่อชัยยะ กิจสวัสดิ์ จาก <http://www.jpthai.org/content/view/350/7/>

7. การเตรียมตัวของครู

- อ่าน ศึกษา และรำพึงบทเทศน์ของคุณพ่อชัยยะ กิจสวัสดิ์ เรื่อง พระตรีเอกภาพ (ยน 16: 12-15)

พระตรีเอกภาพ

ข่าวดี ยน 16:12-15

¹²เรายังมีอีกหลายเรื่องที่จะบอกท่าน แต่บัดนี้ท่านยังรับไว้ไม่ได้ ¹³เมื่อพระจิตแห่งความจริงเสด็จมา พระองค์จะทรงนำท่านไปสู่ความจริงทั้งหมด พระองค์จะไม่ตรัสโดยพระองค์เอง แต่จะตรัสทุกสิ่งที่ทรงได้ฟังมา และจะทรงแจ้งให้ท่านรู้เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น ¹⁴พระองค์จะทรงให้เราได้รับพระสิริรุ่งโรจน์ เพราะพระองค์จะทรงแจ้งให้ท่านรู้คำสอนที่ทรงได้รับจากเรา ¹⁵ทุกสิ่งที่พระบิดาทรงมีนั้นก็จะเป็นของเราด้วย ดังนั้น เราจึงบอกว่า พระจิตเจ้าจะทรงแจ้งให้ท่านรู้คำสอนที่ทรงรับจากเรา

*****

พระเยซูเจ้าตรัสว่าพระองค์ทรงมีทุกสิ่งที่พระบิดาทรงมี และทรงมีอีกหลายเรื่องที่จะบอกเราโดยผ่านทางพระจิตเจ้า พระองค์กำลังกล่าวถึงพระองค์เอง รวมถึงพระบิดา และพระจิตด้วย ทั้งสามพระบุคคลคือ พระบิดา พระบุตร และพระจิต แม้จะต่างกันแต่ก็เป็นพระเจ้าแท้และหนึ่งเดียว ซึ่งพระศาสนจักรเรียกรวมกันว่า “พระตรีเอกภาพ”

ในบท “ข้าพเจ้าเชื่อ” เราจึงยืนยันพร้อมกันว่า

1. ข้าพเจ้าเชื่อในพระเจ้าหนึ่งเดียว
2. พระบิดา คือ ผู้ทรงสรรพานุภาพ เหนือพิภพดิน ทั้งสิ่งที่เห็นได้และเห็นไม่ได้
3. พระบุตร ทรงบังเกิดจากพระบิดาก่อนกาลเวลา และทรงเป็นพระเจ้าแท้จากพระเจ้าแท้
4. พระจิต คือ พระเจ้าผู้ทรงบันดาลชีวิต ทรงเนื่องมาจากพระบิดาและพระบุตร

น่าสังเกตว่าพระศาสนจักรกล่าวถึงการกำเนิดของพระบุตรไว้ว่า “ทรงบังเกิดจากพระบิดา” ส่วนพระจิต “ทรงเนื่องมาจากพระบิดาและพระบุตร”

นักบุญโธมัส อะไควนัส (1225-1274) นักปราชญ์ของพระศาสนจักรได้อธิบายความแตกต่างระหว่าง “บังเกิดจาก” และ “เนื่องจาก” ไว้ดังนี้ ธรรมชาติของ “จิต” คือมีสติปัญญา (Intellect) และน้ำใจ (Free Will) พระเจ้าทรงเป็นจิตล้วน จึงทรงมีสติปัญญาสำหรับ “คิด” และน้ำใจสำหรับรัก

- สิ่งที่พระเจ้าทรงคิดถึงตั้งแต่นั้นวันคือ “ตัวพระองค์เอง” เพราะไม่มีสิ่งอื่นใดให้ทรงคิดถึง
- ความคิด “ก่อให้เกิด” ตัวแทนของสิ่งที่ทรงคิด (ตัวอย่างเช่น เวลาเราคิดถึง “วัด” เรากำลังก่อให้เกิด “ตัวแทน” ของวัด หรือ “มโนภาพ” ของวัดขึ้นในความคิดของเรา ซึ่งอาจเป็นวัดของเราเองหรือเป็นวัดที่เราเคยไปจาริกแสวงบุญมาแล้วก็ได้)
- เนื่องจากพระเจ้าทรงปราศจากขอบเขต ความคิดของพระองค์จึงไม่มีขอบเขต นั่นคือทรงคิดครั้งเดียวก็ครบครันและครอบคลุมทุกสิ่งแล้ว ดังนั้น “ตัวแทน” ของสิ่งที่ “เกิด” จากความคิดของพระองค์จึงมีเพียงหนึ่งเดียวและไม่มีขอบเขตด้วย พระคัมภีร์เรียก “ตัวแทน” ที่เกิดจากความคิดนี้ว่า “พระวจนาตถ์” (ยน 1:1; 1 ยน 1:1), “พระปรีชาญาณ” (1 คร 1:30) ฯลฯ
- เพราะความคิดของพระเจ้า “ก่อให้เกิด” ตัวแทนความคิดที่เรียกว่า “พระวจนาตถ์” ความสัมพันธ์ระหว่างพระเจ้ากับพระวจนาตถ์จึงเป็นแบบ “พ่อ-ลูก” หรือ “พระบิดา และ พระบุตร”

จากภาษาเชิงเปรียบเทียบดังกล่าว จึงนำมาสู่การยืนยันว่า “ข้าพเจ้าเชื่อในพระเยซูคริสต์เจ้า พระบุตรหนึ่งเดียวของพระเจ้า ทรงบังเกิดจากพระบิดาก่อนกาลเวลา ทรงเป็นพระเจ้าจากพระเจ้า เป็นองค์ความสว่างจากองค์ความสว่าง เป็นพระเจ้าแท้จากพระเจ้าแท้ มิได้ถูกสร้าง แต่ทรงบังเกิดร่วมพระธรรมชาติเดียวกับพระบิดา....”

นอกจากทรงมีสติปัญญาสำหรับคิดแล้ว พระเจ้ายังทรงมีน้ำใจสำหรับ “รัก” อีกด้วย

- ตั้งแต่นั้นวัน พระบิดาทรงรักพระบุตรอย่างไม่มีขอบเขต
- เมื่อเราคิดถึงคนที่เรารัก มโนภาพของคนที่เรารักย่อมเกิดขึ้นในความคิดของเราดังได้กล่าวมาแล้ว แต่ความรักไม่ได้ก่อให้เกิดมโนภาพเช่นเดียวกับความคิด เพียงแต่โน้มน้าวตัวเราและคนที่เรารักให้มีความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกัน
- ฉะนั้นดังนั้น ความรักของพระบิดาก็ไม่ได้ก่อให้เกิดมโนภาพของพระบุตรผู้ทรงเป็นที่รัก เพียงแต่โน้มน้าวให้ทั้งพระบิดาและพระบุตรมีความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกัน
- ความรักอันไม่มีขอบเขตจึงไม่ได้เกิดจากพระบิดา แต่ “เนื่อง” มาจากพระบิดาและพระบุตรทรงรักกัน

• ความรักอันเนื่องมาจากพระบิดาและพระบุตรนี้ เป็นผลงานของ “น้ำใจ” หรือ “จิตใจ” ของพระเจ้า จึงได้รับพระนามว่า “พระจิต”

เราจึงยืนยันว่า “ข้าพเจ้าเชื่อในพระจิต พระเจ้าผู้ทรงบันดาลชีวิต ทรงเนื่องมาจากพระบิดาและพระบุตร ทรงรับการถวายสักการะและพระสิริรุ่งโรจน์ร่วมกับพระบิดาและพระบุตร” นี่คือการเชื่อของเราคริสตชน นั่นคือ “พระเจ้าเดียวทรงเป็นสามพระบุคคล” หรือที่เราเรียกว่า “พระตรีเอกภาพ” ซึ่งเราร่วมใจกันสมโภชในวันนี้

“พระตรีเอกภาพ” ทำให้เราตระหนักชัดว่า “พระเจ้าคือผู้ทรงชีวิต” เพราะทรงมีกิจกรรมอันเนื่องมาจาก “สติปัญญา” และ “น้ำใจ” อยู่เสมอ พระองค์ทรงเป็นพระเจ้าแห่ง “ปรีชาญาณ” และ “ความรัก” นี่เป็นความเชื่อที่ทรงคุณค่าและมีความหมายต่อเราอย่างยิ่ง เพราะพระองค์ไม่ได้อยู่ห่างไกล และไม่เกี่ยวข้องกับเรามนุษย์ ตรงกันข้าม พระองค์ทรงรักและหิบบิ้นความสัมพันธ์ซึ่งผูกพันทั้งสามพระบุคคลให้เป็นหนึ่งเดียวกัน แก่เรา มนุษย์ทุกคนด้วย ขึ้นอยู่กับว่า วันนี้เราจะวางใจใน “พระปรีชาญาณ” ของพระเจ้า และตอบรับ “ความรัก” ของพระองค์หรือไม่เท่านั้น

อนึ่ง พระวรสารวันนี้ยังแสดงให้เห็นว่า “ความจริงเกี่ยวกับพระเจ้า” ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาสู่มนุษย์ โดยอาศัยกระบวนการที่เรียกกันว่า “การไขแสดง” นั้น มีหลักการดังนี้

1. การไขแสดงเป็นกระบวนการที่ค่อยเป็นค่อยไปและต้องใช้เวลา ดังที่พระเยซูเจ้าตรัสว่า “เรายังมีอีกหลายเรื่องที่จะบอกท่าน แต่บัดนี้ท่านยังรับไว้ไม่ได้” (ยน 16:12) เรารับไว้ไม่ได้เพราะเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ไม่สามารถรับรู้หรือเข้าใจสิ่งที่เกินความสามารถได้ ด้วยเหตุนี้เราจึงไม่สอนวิชาการชั้นสูงแก่เด็กอนุบาล แต่จะค่อย ๆ เตรียมความพร้อมและเพิ่มพูนความรู้ให้แก่เด็กทีละเล็กละน้อย พระเจ้าทรงตระหนักถึงข้อจำกัดเหล่านี้ดี พระองค์จึงทอ “ไขแสดง” ความจริงตามความพร้อมของเรามนุษย์

หลายครั้งเมื่ออ่านพระธรรมเก่า เราอาจรู้สึกสะอึกใจและรับข้อความบางตอนไม่ได้ เช่น “เมื่อพระยาห์เวห์ พระเจ้าของท่าน จะทรงมอบเมืองนั้นไว้ในอำนาจของท่านแล้ว ท่านจะต้องใช้ดาบประหารผู้ชายทุกคน” (ฉธบ 20:13) หรือ “ในเมืองของชนชาติเหล่านี้ที่พระยาห์เวห์ พระเจ้าของท่าน จะทรงมอบให้เป็นมรดกแก่ท่าน ท่านจะต้องไม่ไว้ชีวิตผู้ใดเลย ท่านจะต้องทำลายล้างชนชาติเหล่านี้ทั้งหมด คือชาวฮิตไทต์ ชาวอาโมไรต์ ชาวคานาอัน ชาวเปริสซี ชาวฮีไวต์ และชาวเยบูนส์ ดังที่พระยาห์เวห์ พระเจ้าของท่าน ทรงบัญชาท่านไว้ เกรงว่าเขาจะสอนท่านให้ทำสิ่งน่ารังเกียจ ดังที่เขาทำถวายเกียรติแด่เทพเจ้าของเขา” (ฉธบ 20:16-18) แน่ใจว่าเป็นการไขแสดงของพระเจ้า เพียงแต่ว่าเป็นการไขแสดงเท่าที่เหมาะสมกับชาวฮีบรูในยุคนั้น ซึ่งสามารถรับรู้เพียงว่า “ต้อง

ปกป้องศาสนาให้บริสุทธิ์” จากกลิ่นอายของคนต่างศาสนา ด้วยการ “ทำลาย” พวกเขาให้สิ้นซากไปเท่านั้น ต่อเมื่อชาวอิวมีความรักพร้อม พระเยซูเจ้าจึงไขแสดงว่า หนทางที่คิดว่าการปกป้องศาสนาให้บริสุทธิ์ก็คือ การทำให้คนต่างศาสนา “กลับใจ” มาเป็นบุตรของพระเจ้า และเนื่องจากการไขแสดงเป็นกระบวนการที่ค่อยเป็นค่อยไปและต้องใช้เวลา เราจึงกล่าวได้ว่า “การไขแสดงไม่มีวันสิ้นสุด”

เราเคยคิดกันว่าการไขแสดงมีอยู่เฉพาะในพระคัมภีร์ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นจริงก็เท่ากับว่าการไขแสดงได้ สิ้นสุดลงแล้วตั้งแต่ปี ค.ศ. 120 อันเป็นปีที่หนังสือเล่มสุดท้ายของพระธรรมใหม่ได้รับการจารึกไว้ แต่พระเยซูเจ้าตรัสว่า “เมื่อพระจิตแห่งความจริงเสด็จมา พระองค์จะทรงนำท่านไปสู่ความจริงทั้งหมด” (ยน 16:13) แปลว่า พระจิตเจ้ายังทำงานอย่างแข็งขันอยู่ท่ามกลางเรา เพื่อไขแสดงความจริงอันยิ่งใหญ่ของพระเยซูเจ้าต่อไปอีกนาน ตราบเท่าที่มัน ขึ้นอยู่กับว่าเราจะมุ่งมั่นแสวงหาความจริงมากน้อยเพียงใดเท่านั้น ?

2. พระเจ้าทรงไขแสดงความจริงทุกเรื่อง ดังที่ทรงตรัสว่า “พระองค์จะทรงนำท่านไปสู่ความจริงทั้งหมด” (ยน 16:13) การไขแสดงไม่ได้ถูกจำกัดอยู่เพียงเรื่องราวเกี่ยวกับเทววิทยาหรือพระคัมภีร์ และไม่ใช่ว่าเฉพาะนักเทววิทยาหรือพระสงฆ์เท่านั้นที่ได้รับการดูแลจากพระจิตเจ้าให้เข้าถึงความจริง เพราะ**พระจิตเจ้าทรงไขแสดงความจริงทุกเรื่อง!** นักวิทยาศาสตร์ผู้ค้นพบสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่ช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเราดีขึ้น แพทย์ผู้ค้นพบเทคนิคใหม่ๆ ในการช่วยชีวิตหรือบรรเทาความเจ็บปวดของมนุษย์ นักประพันธ์ผู้เขียนบทความหรือบทเพลงที่จรจรโลงจิตใจมนุษย์ ฯลฯ ท่านเหล่านี้ล้วนได้รับการดูแลและการไขแสดงจากพระจิตเจ้าทั้งสิ้น เพราะ**ความจริงทั้งหมดล้วนเป็นของพระเจ้า และพระจิตเจ้าทรงนำเราไปสู่ความจริงทั้งหมด**

3. การไขแสดงคือการเปิดเผยความจริงที่พระเยซูเจ้าทรงสอน พระองค์ตรัสว่า “พระจิตเจ้าจะทรงแจ้งให้ท่านรู้คำสอนที่ทรงรับจากเรา” (ยน 16:15) และ “พระองค์จะไม่ตรัสโดยพระองค์เอง แต่จะตรัสทุกสิ่งที่ทรง ได้ฟังมา” (ยน 16:13) เนื่องจากพระเยซูเจ้าทรงมีทุกสิ่งที่พระบิดาทรงมี (ยน 16:15) ซึ่งไม่มีขอบเขต จึงไม่มีมนุษย์ผู้ใดสามารถรับและเข้าใจคำสอนของพระองค์ได้ทั้งหมด แต่พระจิตเจ้าจะทรงไขแสดงว่าคำสอนของพระองค์มีความหมายต่อชีวิต ต่อครอบครัว ต่อสังคม ต่อประเทศชาติ และต่อโลกของเราอย่างไร และเพราะสิ่งที่พระจิตเจ้าทรงไขแสดงคือคำสอนของพระเยซูเจ้า ฉะนั้น **“เราจึงเจริญชีวิตใกล้ชิดพระเยซูเจ้ามากเท่าใด เราก็ยิ่งจะได้รับการไขแสดงมากขึ้นเท่านั้น”**

โอกาสสมโภชความเป็น **“หนึ่งเดียว”** กันของพระบิดา พระบุตร และพระจิต น่าจะกระตุ้นเตือนให้เรา เป็น **“หนึ่งเดียว”** กับพระเยซูเจ้ามากขึ้น เพื่อเราจะได้รับการไขแสดง **“ความจริง”** มากขึ้น **“ความจริง”** ซึ่งจะทำให้เราเป็นอิสระ (ยน 8:32)

%%%%%%%%%